

OPPIMISVAIKEUDEN KANSSA SELVIÄMINEN TYÖELÄMÄSSÄ

Marita Kokkonen

LUKILOKI: Kamerakynä pedagogiikkaa ja muita digitaalisia sovelluksia / Opetuskokeilu

Taustaa

Toteutan opetussession Ammattiopisto Livessä Kuntoutus-, tuki- ja ohjauspalvelujen erikoisammattitutkinnon opiskelijoilla. Ryhmässä on 12 opiskelijaa. Tutkintoon kuuluu yksi pakollinen tutkinnon osa (60 osp), kaksi työvalmennuksen osaamisalaan liittyvää tutkinnon osaa sekä yksi valinnainen tutkinnon osa. Opinnot toteutetaan oppisopimuksena, joihin sisältyy lähiopetusta. Lokakuun lähiopetuspäivät kuuluvat työvalmennus asiakasprosessissa -tutkinnon osaan. Teemana on oppiminen, oppimisvaikeudet ja niiden kanssa selviäminen työelämässä.

Oppimistavoitteet ovat:

- tunnistaa erilaisia oppimisvaikeuksia
- osata tukea henkilöä selviytymään työelämässä oppimisvaikeuden kanssa
- videon käyttäminen omassa oppimisessa
- videoinnin käyttökokemuksen soveltaminen omaan työhön
- omakohtainen kokemus oman mukavuusalueen ulkopuolella toimimisesta.

Aluksi pohjustan Power Pointin muutamalla dialla asiaa oppimisesta ja oppimisvaikeuksista. Kerron hyviä linkkejä, mitä löytyy lisätietoa teemaan.

Opiskelijat tekevät **paritehtävän** oppimisvaikeuden ilmenemisestä ja millaisilla keinoilla henkilöä voidaan tukea, jotta oppimisvaikeuden kanssa selviää työelämässä. Jokainen pari saa kaksi erilaista oppimisvaikeutta, joista tekevät videon, jotka esitellään toisille opiskelijoille. Opiskelijat saavat tehtävän tueksi myös TOKKA-kortit, joissa kerrotaan lyhyesti oppimisvaikeuden ilmenemisestä sekä tukitoimista.

Ohje: Tee video haluamallasi tavalla. Käytä kännykäsi tai tabletin videota.

Toteutus

Opiskelijoita oli paikalla kymmenen.

Pidin oppimiseen ja oppimisvaikeuksiin liittyviin asioihin teoreettisen alustuksen. Tämän jälkeen opiskelijat ottivat parit ja pyysin heitä valitsemaan kymmenestä oppimisvaikeudesta kaksi heitä kiinnostavaa. Opiskelijat halusivat, että minä valitsen heidän puolestaan. Valitsin oppimisvaikeudet pareille sen mukaan, että arvioin niiden olevan heille entuudestaan mahdollisimman tuntemattomia käytännön kokemuksena. Esimerkiksi jos henkilö tekee töitä näkövammaisten kanssa, hän ei tutustu näkövammaisen henkilön tukemiseen.

Ohjeeni ”tehkää aiheesta video” aiheutti vastarintaa. Mitä? Miten me voidaan muka tehdä video? Ei onnistu! Ei oo välineitä. Et oo tosissas!

Kerroin tynesti, että päivän ohjelmassa oli maininta, että ota mukaasi kännykkä, jossa on video tai tabletti. Siis nyt ainoa ohje on, että teette videon aiheesta. Siinä pitää tulla selväksi oppimisvaikeus, kuinka se ilmenee sekä kuinka sinä voit tukea henkilöä selviytymään työelämässä asian kanssa.

Parit työskentelivät reilun tunnin, jonka jälkeen videot esiteltiin. Katsoimme videot suoraan kännyköiltä, sillä emme käyttäneet aikaa turhaan tekniseen veivaamiseen. Yksi ryhmä siirsi videonsa tietokoneelle. Videoista tuli aivan loistavia – viisi eri tavalla toteutettua lyhyttä tarinaa.

Kaikkein haasteellisinta oli alkuun saada porukka innostumaan videoinnista. Olin varautunut tähän vastarintaan. Osasin perustella heille asian ja vedota siihen, että lähipäivien ohjelmassa oli pyydetty ottamaan videointivälineet mukaan. En antanut periksi vaan napakasti nauraen pyysin opiskelijoita asettumaan omien asiakkaidensa tilanteeseen, kun pitää tehdä jotain itselle ennestään outoa asiaa.

Kuinkas sitten kävikään?

Lopulta videoinnit toimivat erinomaisesti. Jokainen pari oli toteuttanut tehtävänannon eri tavoin. Näin he saivat toisiltaan hyviä ideoita, kuinka käyttää videoita. Joku kertoi ”asiakkaana” mitä tukea sai ja miten tuesta hyötyi. Yhdessä videossa näytettiin asiakkaan käyttäytyminen ja ohjaajan toiminta, yksi video oli kuvattu erillisistä kuvista videoiksi. Yhdessä oli ydinasiat kuvina ja taustalla kertoja kertoi. Yksi toteutus oli käsin kirjoitetut tekstit, joihin oli liitetty rauhallinen musiikki.

Opiskelijoiden palaute oli hyvin myönteinen ja he olivat tyytyväisiä, että en antanut periksi heidän ensimmäisen vastarinnan noustua. He kokivat oppineensa helppoja tapoja videointiin ja saaneensa toisten niin teknisistä toteutuksista kuin itse oppimisvaikeuksien tukemisesta hyviä, mieleenpainuvia malleja.

Olen aiemminkin teettänyt vastaavasta aiheesta ryhmätöitä, sillä mielestäni yhdessä tekemällä asioita oivalletaan paremmin ja ne jäävät paremmin mieleen. Tosin en ole teettänyt tehtävää videointina. Olen käyttänyt videointia aiemmin opetuksessa, mutta aivan toiseen tarkoitukseen. Tuolloin opiskelijat ovat kuvanneet jotain omaan työhönsä liittyvää pienimuotoista markkinointimateriaalia. Nyt itseäkin jännitti, mitä videoista tulee, sillä olihan kyseessä melko haasteellinen aihe – oppimisvaikeudet ja tuki, kuinka selviytyä työelämässä. Asian esittäminen videolla ei ollut ollenkaan helppo lähtökohta. Toki olin miettinyt joitain toteutuksia, joilla teema voisi toimia. Nyt toteuttamalla tehtäväksi annolla sain innostettua opiskelijat kaikki tekemään jotain toisin. Heistä jokainen koki menneensä mukavuusalueensa ulkopuolelle ja oppineensa uutta. Jokainen myös sanoi ottavansa videoinnin käyttöön omaan asiakastyöhönsä jossain muodossa. Opiskelijat olivat tyytyväisiä, kun tajusivat, että videoita voidaan käytännössä tehdä todella helposti ilman hienoja laitteita tai aikaa vievää editointia. Tosin muutamat puolustelivat, että olisivat tehneet vielä hienomman tuotoksen, jos olisi ollut aikaa enemmän.

Tähän tehtävään olen tyytyväinen, sillä jokainen pari tuotti omannäköisen tuotoksen. Jokainen sai uusia ideoita. En pysty sanomaan, miten olisin voinut tässä käyttää vielä jotain muuta tehtäväksi antoa liikkuvaa kuvaa käyttäen. Tämä toimi ja tuotti suunnitelman mukaiset tavoitteiden saavuttamiset. Nyt tulee mieleen, että opiskelijat olisivat voineet etsiä netistä aiheeseen liittyviä videoita ja muokata niistä jotain omaa.